

**R. P. Christophori De Ortega È Societate Iesu, Quondam
Scolasticæ Theologiæ publici Professoris, ac ejusdem
Facultatis Præfecti ... Theologia Controversiarum
Dogmaticarum, & Scholasticarum, de Divina ...**

**Ortega, Cristóbal de
Lugduni, M.DC.LXXX.**

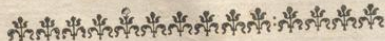
1. Vera sententia, delectis eius aduersariis occultis eligitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94274](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94274)

38 Controu. I. de Dei Essentia, &c.

5 Atque hic sanè planus est Damasceni sensus, ut ex dictis, atque ex contextu patet, in quibus etiam continetur ratio perspicua (quæ nostro Valquio non occurrebat. cap. 6. num. 20.) singularis eius contra daros alios Patres locutionis Damasceni. An verò suam hanc doctrinam ritè, rectèque ex loco illo Pauli Damasceni confirmet? Negat Valq. ibi, multaque eruditione ostendit, neque in Græco, neque in Hebræo textu legi Paternitatem, seu nomen illam significans, sed Græcè. *Πατριά*, quod familiam significat. Psalm. 21. *Adorabunt eum omnes familie gentium*. Habetur, non *πατρίης*. Quod respondet nomini Paternitas, quòque in suo textu videtur Damascenus. Hebraicè vero habetur. *Misphor*. Quod 70. *πατριά*, id est, familie verterunt. Standum nobis vulgata editioni eius loci est, cui Damascen. peritissimus, & Hieronymus citandus concordant: rectèque inde suam doctrinam à Damasceno confirmatam, est omnino sentiendum. Maxime, cum ipse Valq. eruditè ostendat etiam ibidem, *Nominatur*. Bis in eo loco positum, idè valere Scripturæ phrasi, quod *Est*, ac nominari idè, quod esse significat ad Philip. 1. *In nomine Iesu omne genua flectantur*. Atq; iterum, *Super omne nomen, quod nominatur siue in hoc saeculo, siue in futuro*. Eamque ait illius loci interpretationem esse Græcorum omnium Patrum. Chrysost. hom. 7. Theophylacti, Theodoret, Occumenij ad eum locum, Hieronymi. tit. 6. in magnis commentariis. Ex Pare enim, cuius præcellens paternitas est, fecunditas, & generatio in cælis, & in terris est: nam & sua in cælis ex Patre est, & in terris fecunditas, & generatio omnium ex ipso est, tanquam causa principali, unde, & inde vtròque nominatur, licet non tempore, dignitate tamen, & prioritate excellentiæ generationis diuinæ.

6 Vltimò de prædicatis, quæ Deo extrinsecus, siue ab extrinseca forma proueniunt ut Agere, Creare, & similia, licet aliquid Deo intrinsecum (de quo solum hic disputatur) non sint, oportune tamen intrinsecorum occasione, statuentium hic erit. Et quidem Augustinus, neque hæc vniuocè de Deo, & Creaturis dici videtur iudicasse; ac proinde neque in eis dari de Deo, & Creaturis conceptum communem s. de Trinit. cap. 8. vbi cum plura prædicamenta translatiue solum de Deo prædicari docuisset subdit: *Quod autem ad faciendum attinet, fortassis de solo Deo verissime dicitur, solus enim Deus facit, & ipse non fit, neque patitur*. Verum, neque Augustinus firmiter id docet, sed dubitanter, fortassis, adiuncto: neque ea particula *verissime*, cætera agentia creata à veritate, & proprietate agendi reiecit; sed solum à veritate agendi solum: nam reliqua, ita agunt, ut patiantur, ac fiant. Insuper; cum antea reliqua prædicamenta, ac prædicata creaturarum translatiue, & nõ verè de Deo dici ostendisset; dicens his verbis solum actionem verè dici de Deo, qui Agens, non Patiens est, censet actionem puram, quæ de creatis propriè, ac verè prædicatur, verè, ac propriè de Deo prædicari: ac verissime, quia purissime Agens est, sine passione. Itaque hæc, & similia extrinseca, siue ab extrinseca forma, & entitate Deo obuenientia prædicata vniuocè ei cum creaturis conuenire tenendum, ob Augustini auctoritatem est: & quia in his vnica ratio, quæ à Diuinis intrinsecis Deo prædicatis, vniuocationem cum similibus creatis excludit, locum in extrinsecis non habet: quare eiusmodi prædicatis Dei, & creaturarum communis ratio dari optimè potest. Neque tamen illic inferas Deum in prædicamento ponendum: cum enim extrinseca Deo prædicata sint, ex eo, quod ipsa in prædicamento ponantur, perperam in eo ponendus inferetur Deus, ut patet.

DISPUTATIO III.

De Dei Attributis vniuersim, siue in communi.

DIXIMVS, controuersia præfatione, in Deo Essentiam, & Attributa dari: atque cursum ex Attributis pleræque, in cæterorum exemplum, nominauimus, ac post modum ea esse attributa diuina diximus,

quæ Essentiam Dei metaphysicam prædicata consequuntur: quare lata significatione, quæ omnia prædicata, quòque modo Essentiam Dei constituantur consequentia, comprehendat, inter Attributa Dei extrinsecus aduenientia prædicata, quæ Deo ex actionibus suis extrinsecis obueniunt, numerabuntur. De his autem extrinsecis prædicatis Dei, disputatio præfens de Dei Attributis, neque apud nos, neque apud Theologos procedit: sed solum de prædicatis, quæ Dei Essentia, quæ metaphysicè sequuntur, physice identificantur, ac proinde siue verè prædicata, & Attributa diuina: quæ scilicet, cum diuina formalitates sint Deo essentialiter metaphysicè iam constituto, ipsum metaphysicè efficere concipiuntur, de eoque verè prædicantur. Sed strictius adhuc in hac disputatione Attributa diuina à Theologis usurpantur, quatenus contingentia prædicata diuina (de quibus de Scientia, & Voluntate Dei disputatur profuse) secludit, solique prædicata diuina necessaria cohercet: & ne de his quidem, in latitudine sua tota, cum enim prædicata diuina personalia necessaria etiam Deo sint, ac de eis, dum de mysterio Trinitatis agitur, per otium (ut porè propria sede) agatur, ea etiam ab hac disputatione merito relegantur. Solum ergo hic disputabitur de prædicatis necessariis, seu Attributis diuinis, quatenus solum prædicata necessaria Essentiam metaphysicam Dei indiuiduè metaphysicè, vbiuis personarum consequentia, ac tribus Personis communia cohercet: quæ proinde essentia metaphysicè proprietates iure dicuntur.

2 Sed enim, licet eiusmodi Attributa, & proprietates Essentia metaphysicæ Dei supponamus esse atque communiter Theologi supponant, nescio an eorum aliquibus in consequentiam doctrinæ alterius suæ, præfata afferat suppositio: quare, ut debita consequentia in hac materia procedamus, doctrinæ, quæ huic communi Theologorum sententiæ aduersantur, reiciende in primis erunt, ut eiusmodi proprietates metaphysicæ, siue Attributa diuina firma persistant: quare de eiusmodi Attributorum existentia in primis disceptandum erit, quoad quæstionem. An sine spectat: quam bipartita statuemus, ut duplicem opinionem, quæ eorum existentiam euertit, eaque è medio porfus tollit, ablegemus, in qua ap ex parte obiecti, tam inter se, tum ab essentia mutuò, aut non mutuò se formaliter, vel includant, vel excludant: Secundo, quos sint Attributa, earumque varias diuisiones recensuebimus. Tertiò an inter se, non solum per intellectus nostri præcisionem metaphysicè distinguantur (ut quæst. 1. ostensum manebit) sed etiam an ante illam, vel realiter formaliter ex natura rei: Quarto, an saltem realiter virtualiter differant: Quinto, an ratio Entis, Boni, Veri, aliudve Attributum omnia Attributa, & Essentiam transcendat: ac proinde an ea Attributorum diuisio vulgaris in transcendentia, & non transcendentia recta sit?

QVÆSTIO I.

An in Deo Attributa, seu proprietates metaphysicæ sint

Es hæc supponebatur, quàm disputabatur ab Scholasticis ferè omnibus: cum tamen ab eorum pluribus, præcipue non admodum antiquis, negari omnino consequentia causa deberet, ut statim videbimus.

CERTAMEN I.

Vera sententia, deiectis eius aduersariis occultis eligitur.

1 Ad Arriani (ut viuimus. contr. de Trinit. Ad. 8. quæst. 3. cert. 1. numer. 1.) agere distinctionem

etiam omni rationis ratiocinatio ex parte obiecti in diuinis prædicatis ferebant, vt eam infra mortuos amaram cuperent, quo facilius Doctores Catholicos in Filij diuini Consubstantialitate, vexarent: ac proinde neq; illam in diuinis Attributis, & Essentia, ex quo facilius in Essentia, & personalitatibus admitteretur, audire volebant. Præpositus verò Catholicus Doctor, non ex prauo illo, & hæretico animo, & sine inter Essentiam, & personalitates negabat eiusmodi distinctionem, sed quia ex diuina Simplicitate idem omnino ex parte obiecti, abstracto nomine Paternitatis, ac Filiationis, atque eorum concretis, Pater, & Filius significari censebat, teste Al- rissiodorensi apud Maiorem, & ibidem citatis, Ex eo verò principio, idem de Iustitia, & Iusto, Immenitate, Eternitate, Infinitate, & eorum concretis videatur sensisse; licet de memoratis solum (quia Theologia dissonantioribus) mentio ab his authoribus fiat. Pro eadem Præpositi sententia referuntur, vt ibidem vidimus, Gregor. & Gabr. non multa referentium fide. Itaque ex Doctores Theologos, nemo palam distinctionem Attributorum ab Essentia formalem, ex parte obiecti negauit in terminis, præter inominatos aliquot Nominales apud Nostrum Becan. 1. p. sum. tract. 1. quæst. 2. num. 1. quare neque dari Attributa Dei Essentiam consequentia, quæ in Deo, nisi ex distinctione interueniente, esse minime possunt, videntur admittere.

2. Occulte tamen, & elanculum, atque inconsequenter, ex his, qui Deo Essentiam, & Attributa metaphysica concedunt, eadem ipsi quam plures Scolastici, alia, & alia via negant. Cum enim sine distinctione formali, & obiectiua essentia metaphysica, à metaphysicis eius proprietatibus, seu prædicatis metaphysicis, ac necessario eam consequentibus, neque hæc, proprietates ipsam consequentes magis esse possint, quam ipsa sui ipsius metaphysica proprietates, seu attributum esse queat, sit planè eos omnes Doctores, qui eiusmodi inter Essentiam, & Attributa obiectiuam formalem distinctionem in Deo negant, in eo etiam Attributa diuina negare (vt citato loco notauimus, & quæst. 4. in simili ostendi) necessario certissimum est. Neque enim distinctio necessaria, vt Essentia præcedat, & Attributa sequantur in diuinis illis est, sed solum in nostris de eodem omnino subiecto cognitionibus, in horum sententia, vt patet, & fatentur. Sunt autem Theologi qui eam distinctionem inter Essentiam, & Attributa Dei negant, ac consequenter Deo Attributa absolute negare debent, in duplici Schola, duplici principio, & fundamento innixi. Primi sunt, quotquot Scholam Nominalium secuti hæcenus sunt, & formalitates ex parte obiecti in re physice eadem, nostris cognitionibus præcindi posse negant: huius verò referuntur, Ogam in 1. d. 2. q. 2. Gab. 9. 1. 1. 1. Greg. d. 8. q. 2. art. 1. Maior. q. 1. Aliacen. q. 6. art. 2. Mairon. q. 2. art. 1. Aureolus q. 3. 2. 2. Andr. de Caltronouo. d. 31. q. 2.

3. Ceterum citatos Doctores in re præsentem, non certa fide referri, vel inde mihi perspicuum est: quod Essentiam, cum à personalitatibus, tum ab Attributis diuinis ex natura rei formaliter, iuxta Scoticum suam Scholam diuidant, vt videbimus quæst. 4. per totam, quod plus est, quam per rationem solum ex parte obiecti dissecare: imò non possunt non simul ea ex parte obiecti diuisum, ac præcisa fieri. Licet ergo ea Nominalium prædictorum doctrina rei eiusdem nullum esse prædicatum, quod ex parte obiecti, adhuc per rationem nostram ab alio, rei eiusdem diuisum, imò neque præcindibile esse ferat: quare totam esse vocem solum (vt antiquitus ex ipsis referebatur) vel nostrorum potius, circa rem eandem conceptum: (vt Petrus Hurtado, & sequaces nuperi eos interpretantur.) diuersitatem de re eadem, de prædicatis formaliter realiter, & formaliter etiam ex natura rei, eiusdem, antiqui Nominales intelligendi sunt: cumque diuina prædicata, tum personalia, tum attributalia, licet rei eiusdem realiter formaliter, ex natura rei formaliter ab Essentia diuidant, vt contradictoria vident, quæ sonare in prædicatis diuinis videbantur pro sententia præsentis indistinctionis obiectiuæ eorum ab Essentia, immerito re- censentur.

4. Solum ergo pro ea referri nouiores sæculi nostri Nominales iure possunt, quia eam etiam distinctionem formalem ex natura rei inter Essentiam, & personalia, atq; Christoph. de Ortega, de Deo Vno, Tomus I.

attributalia prædicata abouentes, prædicata rei eiusdem realiter formaliter identificata præcindi, ex parte obiecti negant. Hi verò sunt Petrus Hurtado d. 6. Met. sect. 4. qui, & sententiam, & argumentum Nominalium eo robore suscitauit, vt Arriagam, Ouidio, ac fere omnes Recentiores ad se traxerit. Arriagam d. 5. log. sect. 2. & tit. 1. 1. p. d. 9. sect. 1. qui tamen in his, quæ virtualiter in diuinis distinguuntur, vt Relationes, & Essentia, præcisiones admittit. Ouidio, contr. 4. Met. p. 8. atque in creatis expressè, Franciscus Alfonsus, tract. 1. Log. d. 4. sect. 2. argumento contradictoriarum; quod idem, & in diuinis probat. Pro eadem sententia merito numerantur Magister in 1. d. 8. Commentator Boetij in 1. de Trinit. afferentes diuina cuncta solo nomine distingui, & qui apud Niphum. 12. Met. d. 13. cap. 3. aiunt diuina nomina omnia synonyma esse, ac proinde tam ipsa, quam conceptus, quibus substituitur, idem omnino obiectum, ac significatum habere: quin aliud ab alio distinctum, aut præcisum formaliter significant. Hanc verò Nominalium veterum, & Recentiorum sententiam pessime semper odi: atque ex philosophicis principiis, pro virili impugnaui in logicis, & metaphysicis controuersiis: vbi argumenti vnicui de contradictoriis pro sua sententia fallaciam detexi, roburque eneraui: quare eius solutionem hic ex initio non repetam: licet Theologicis argumentis, huius loci propriis, iterum contra eos in præsentiarum præcisiones obiectiuas euincam: quia aliter existentia Attributorum, & proprietatum metaphysicarum Essentia metaphysicæ Dei, de qua nunc disputamus, stare non potest.

5. Aliunde verò Doctores plures, qui præcisiones obiectiuas in prædicatis rei physice eiusdem intrinsecis, & identificatis realiter, ac proinde in diuinis etiam, admittunt, Attributa metaphysica Essentia metaphysicæ Dei, quæ verbis admittere videntur prorsus à Deo relegant, & explodunt: docentes Essentiam metaphysicam Dei, in eius metaphysicis Attributis, atque hæc in illa mutuo, ac vicissim formaliter, & essentialiter includi: hi verò sunt Soares omnes ex suo Antesignano Soario. 1. p. lib. 1. de Essentia Dei à cap. 11. vsque ad 13. quare miror cum pro opposita sententia non inclusionis mutue ab aliquibus referri. Ita verò hanc sententiam tandem defendit, vt in Nominalium sententiam videatur reuincere, suam præcindentium ex parte obiecti sententia relicta. cap. 13. num. 8. vt legenti patebit, atque inferius ostendemus, ostendimusque citato loco de Trinit. ac proinde cum eis tandem erit impugnandus. Probat multa Patrum testimonia recitans, quæ dedimus. d. 2. quæst. 1. & quæst. 3. quæ sunt, vt vidimus, de sola physica, & reali identitate Essentia, & Attributorum. Pluribus item S. Th. allegationibus; cum tamen non alio, quam præfatorum Patrum sensu loquatur, vt ex ipsis locis patet, atque ex opposita sententia, quam expressè tueretur, locis statim citandis.

6. Nostra ergo verior, communiórque sententia docet, vera diuina Attributa esse in Deo, quæ metaphysicam Dei Essentiam inuicem vbique consequuntur, ac proinde eius proprietates metaphysicæ sunt omnino ex parte obiecti formalitatis præcise ab Essentia, atque eam consequentes; quin, vel illæ in hæc, vel hæc in illis formaliter, aut essentialiter metaphysicè claudantur. Ita S. Th. 1. p. quæst. 13. art. 4. quæst. 14. art. 14. quæst. 24. art. 2. quæst. 29. art. 1. & 2. Vbi eius Interpreteres. Caiet. Molina. Canar. Valquez Arrub. consenserunt. Capcol. in 1. d. 8. & Thomista vetustiores omnes. Durand. d. 2. quæst. 3. Granad. 1. p. contr. 1. tract. 2. d. 6. contr. 5. tract. 3. d. 3. & 4. Escot. quæst. 4. art. 2. dub. 14. Tanner. d. 2. quæst. 2. dub. 3. d. 4. quæst. 3. dub. 2. Ruiz. d. 8. de Scientia & d. 12. de Trinit. apud quos plures alij ex recentioribus qui omnes Attributa ab Essentia per rationem nostram distinctione rationis ratiocinata distingui, ipsamque indiuide sequi metaphysicè docent: quod satis erat, vt Soares & alij eos, præsertim S. Thom. de distinctione formali ex parte nostrorum actuum omnino se tenentem non interpretarentur: cum hi omnes distinctionem rationis ratiocinata, prædicatum rei ex parte obiecti semper intelligant, per nostri intellectus præcisionem obiectiuam. Totum ergo præsentis quæstionis, & sententia nostre negotium & cõtra utramque Scholam, & viam nobis aduersam, præcisiones

ORTEGA
In a pari
D Via

præcisiones obiectiuas diuinorum prædicatorum essentia-
lium, & attributaliū sine vlla confusione, aut inclusio-
ne mutua, ex parte obiecti formalis, siue conceptus ob-
iectiuū vniuersumque eorum monstrare, vt Attributione Deo
adesse monstremus.

CERTAMEN II.

*Præcisiones obiectiuæ inter Essentiam, &
Attributa, ex earum in mysterio
Trinitatis necessitate, monstrantur.*

¹ Probatur primò: Dantur in Deo præcisiones ob-
iectiuæ formalitatum, seu conceptuum obiectiuo-
rum in consensum, nec se mutuo includentium, Essentia
metaphysica Dei, & prædicatorum personalium: ergo
& attributaliū. Consequentiam contra veteres, ac re-
centes Nominales est legitima: cum æquè in vtriusque
eorum argumentum, & fundamentum contradictoriarum
de re verè & realiter, atque ex natura rei eadem, vel
ruat, vel consistat: ac proinde (si ex nouis Nominalibus,
Atriagum excipias) reliqui consequentiam admittunt.
Antecedens generatim probari satis poterat. Primò ex
dictis omnibus controuersis Logicis, & Metaphysicis pro-
bandis vniuersim obiectiuis præcisionibus rerum omnium
prædicatis physicè, & realiter identificatis. Secundò spe-
cialiter ex dictis, contr. 8. de Trinit. quæst. 4. sed nunc
specialius probatur argumentis, quæ ibi cert. 2. num. 2.
& quæst. 3. cert. 2. num. 1. & 2. nunc autem, quia longius
ea persequi Recentium Murcianorum exemplo, vtilius
fore didici, suis persequar; quia, si non datur præcisio
obiectiuæ facta per cognitionem in Trinitate: ergo nec
facta per vocum significationem, quæ idem omnino
quod cognitionem, quibus substituantur significant, & in
vobis æquè, atque conceptibus currit contradictoriarum
argumentum. Imò Nominales ex hoc tales dicti sunt.
Pergo, ergo hæc duæ propositiones. *Pater distinguitur à
Filio, Essentia distinguitur à Filio.* Idem omnino signifi-
cant, & prædicant de eodem: nempe de indiuisibili, ex
parte obiecti etiam entitate Patris; quæ tota, siue voce,
siue conceptu Essentia, vel Patris significatur: ergo vtræ-
que propositio vera est, vel vtræque falsa.

² Pater: quia quoties duæ propositiones formales, siue
mentales, siue vocales, idem prorsus ex parte obiecti
significant, vel eandem habent propositionem obiectiu-
am, siue cam hoc, vel illo iudicio, aut voce represen-
tent, ac significant, nequeunt non eadem, vel omnes
conformari, vel disconformari: eadem enim veræ, &
conformes, vel secus, propositiones sunt, quatenus ob-
iectum representatum, vel significatum per illas, ita est,
aut non est, sicut esse asseritur: idem autem obiectum
omnino nequit esse conforme, aut non conformis sibi,
vt in se est: quare vocum, vel conceptuum nostrorum ve-
ritas, obiectiuam propositionem non immutat, sed eandem
relinquens, veritatem, aut falsitatem propositionis im-
mutare non potest: vt patet in his. *Hic gladius est luci-
dus: vel, hic ensis est lucidus.* Ergo cū idē, ex parte obiecti
etiam subiectum significet in non prædicentium obiecti-
quæ sententia, propositio vtræque, vel falsa erit, vel veræ
quæ vera, vt inferebamus: at qui ex Fide prima est vera,
& certa propositio; secunda est falsa, & hæretica: ergo
aliquid ex parte obiecti conspicitur, cum concipimus
Patrem, quod non concipimus cum Essentiam concipi-
mus: ac proinde concipimus Essentiam præcisè, non
concepta Paternitate, seu Patris personalitate, atque ita
eis vocibus significamus: idque fateri debemus ne in Fi-
dem peccemus, atque in hæresim impingamus. Similia
plura absurda deduci possunt: *Filius producit, Essen-
tia producit: Essentia communicatur, Paternitas com-
municatur. Deus est Trinitas, Pater est Trinitas, vel Fi-
lius, aut Spiritus est Trinitas.* Sexcentaque alia propo-
sitionum binaria, quorum quodvis alteram de Fide veram,
alteram de Fide falsam, & hæreticam contineat: cum ta-
men in non prædicentium obiectiuæ sententiæ, vtræque
simul vera, vel falsa, eodem argumento conuincatur.

³ Inde verò videant non prædicentes obiectiuæ in
hoc mysterio, sed idem omnino ex parte obiecti, quovis
rei eisdem conceptu representari, idemque quavis voce
ei respondentem significari asserentes, quod alia, quanta-
que inferantur absurda. Primo enim qui audit hæreticum
affirmantem. *Essentia distinguitur à Filio.* Aque poterit
asserenti, atque Catholico asserenti, *Pater distinguitur
à Filio*, vel, si huic dissentiri potest salua Fide, & poterit
dissentiri primæ salua Fide, integrumque vniuersumque
asserenti primam, sicut secundam, vel negare secundam,
sicut primam: imò ad ea cogitur: quare nemo poterit ve-
ritates mysteriorum Trinitatis, & Incarnationis fateri, quin
hæreses etiam in illis fati cogatur: cum idem prædi-
catum de eodem etiam obiectiuo subiecto prædicetur in
vtræque. Item, cum eadem obiectiuæ propositioni nequeat
quis asserenti, & dissentiri simul, nulla esse poterit obli-
gatio ex Fide dissentendi primæ, & asserendi secundæ:
cum nemo ad impossibile teneatur, cuiusmodi est asser-
turi simul duobus obiectis contradictoriis: Tercio cum
nequeat ex Fide asserenti obiecto primæ, nec poterit as-
serenti obiecto secundæ, quod idem obiectiuæ in non præ-
dicentium sententia est. Ratio autem harum omnium
illusionum est: quia de vno, eodemque conceptu obiecti-
uo ex parte subiecti conceptu, & apprehensio duo prædi-
cata contradictoria distincte concepta simul enuntiare
non possumus: quia nec possumus asserenti, & dissentiri
simul eadem obiectiuæ propositioni: neque idem prædi-
catum de omnino eodem subiecto, affirmare simul, &
negare, ni amentia vexet.

⁴ Dices Primò: hæc eadem argumenta æquè militare
contra communem satis, mutuan inclusionem Essentia,
& reliquorum prædicatorum, quam reulimus, cert. 1.
fateor, ac proinde eam reicio, sicut hanc: neutram enim
defectu communitatis, sed solutionis adeo grauius argu-
mentis reicio; Dices Secundò: Mysteria Fidei à præcisio-
nibus obiectiuis non pendere, realia enim, ac reuera sunt.
Neque id nego; sed solum neque à nobis intelligi, credi-
ve, vt ab Ecclesia proponitur siue eis præcisionibus posse:
quod factis argumentis ostendo; Dices Tercio: etiam
prædicentibus Catholicis, communes esse artatas dif-
ficultates: quare mysterij, non harum opinionum, diffi-
cultates esse: cum certum sit, atque inuitabile, Patrem
non distinguere realiter ab Essentia: & tamen distinguere re-
aliter à Filio, in sensu materiali, & identico tangi Essen-
tiam ex parte obiecti, ac de illa eandem propositionem
verificari: & contra, cum dicitur, Essentia non distingu-
tur à Filio realiter, Paternitatem in sensu identico tangi:
ac proinde in eodem sensu negari non posse, Paternitatem
non distinguere à Filiatione, siue esse Filiationem: si in hoc
mysterio, liceat, sicut increatis, philosophari: nam in
sensu materiali, & identico verum est animal, quod mate-
rialiter tangitur, & cognoscitur, dum concipitur rationali-
ter, esse principium dilcrendi. Verum supponitur falsum
quod scilicet, cum Paternitas dicitur, etiam materialiter
tangatur Essentia, & contra: & idem est de rationali cum
animali, cum rationale concipitur. Id enim est supponere
non dari præcisiones obiectiuas, ex qua suppositione in-
fertur, quod in sensu materiali, & identico inferri aiunt,
& est omnino absurdum, & contra Fidem, adhuc in eo
sensu, secus autem in prædicentibus obiectiuæ, qui, ne
materialiter quidem, tangi nomine, & conceptu Paterni-
tatis Essentiam, aut Essentia nomine Paternitatem de-
fendunt.

⁵ Sed instabis, Synchegoremate realiter adiuncto eis
propositionibus, non posse non statum realitatis Paterni-
tatis attingi: ac proinde identitatis cum Essentia, quam
in illo habet: cum non, nisi eo statu possit distinguere re-
aliter à Filio, seu Filiatione: & tunc eadem inferuntur ab-
surda: quare ex præcisione, vel non præcisione obiectiuæ
non prouenire. Sed tamen, cum Paternitas præcisè co-
gnoscitur ex parte subiecti, non cognoscitur statum reali-
tatis cum Essentia: Nam realiter, illud cadit supra distin-
ctionem à Filio: ac proinde neque Essentia identitas cum
Paternitate, neque ipsa Essentia cogitur ex parte subie-
cti: sicut neque, cum negatur Essentia distinctio, seu af-
firmatur identitas cum Filiatione: quare neque materiali-
ter tangitur tunc Paternitas, cum Essentia ex parte subie-
cti concipitur, vt idem cum Filio, siue ab eo indistinctio
affirmatur, sed ex parte prædicati cum Filio identitas rea-
lis.